

[Justitsministeren.]

Jeg kan heller ikke godkende, at mit forslag retsplejemæssigt er ringere end den ordning, vi har, og jeg vil have lov til at pege på en ting, som jeg ikke synes har været nævnt i tilstrækkelig grad, nemlig at den nuværende ordning utvivlsomt indebærer en dyrere retspleje. Der kan ikke være tvivl om, at den person, som får sin sag henvist til højesteret, og som ikke kan bruge sin egen sagfører, fordi denne ikke har fungeret i 8 år, og derfor skal have en ny sagfører, en højesteretssagfører, til at føre sagen, han kommer ud for større omkostninger. Det kan ikke nytte at diskutere det. Der er utvivlsomt adskillige, der stilles over for noget sådant.

Det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde nogle meget skarpe bemærkninger om den forberedende behandling af denne sag. Også det ærede medlem frk. Helga Pedersen var inde herpå, og jeg forstod, at også det ærede medlem hr. Helge Madsen var meget utilfreds med min optræden i denne sag. Må jeg om dette spørgsmål sige, at for mig at se lå det således, at dette udvalg ikke ville fremføre noget som helst nyt. Men det var ikke det afgørende for, at jeg, da professor Munch-Petersen døde, afslog at udnævne et nyt medlem. Den betragtning måtte for mig komme ind i billedet, at jeg vidste, hvorledes stillingen i udvalget var med hensyn til de 4 tilbageværende medlemmer i spørgsmålet om højesteretssagførerprøven: 2 for og 2 imod. Jeg skulle altså udnævne opmanden og dermed løbe den risiko — hvis den pågældende skulle tage det standpunkt, som jeg anså for det rigtige, nemlig afskaffelse af prøven — at blive bebrejdet, at jeg skabte et kunstigt flertal for mit standpunkt.

Det andet, jeg gerne vil understrege, er, at i realiteten var udvalget færdigt med sit arbejde, da professor Munch-Petersen døde. Udvalget havde haft et længere ophold i Norge, hvor man havde studeret voteringsordningen ved den norske højesteret, og havde klaret sig sine synspunkter. Stort set var udvalgets overvejelser afsluttet, uanset at det tog meget lang tid at få det endelige resultat frem fra udvalget.

Endelig vil jeg pege på, at forholdene dengang som nu er sådanne, at vi ikke ved noget at universiteterne har en professor

i retspleje. Vi havde det ikke dengang, vi har det ikke nu. Den samme situation kommer jeg til at stå i, når jeg i nær fremtid — hvis regeringen tiltræder det — skal nedsætte en kommission vedrørende konkurslovgivningen. Vi har ikke på dette område nogen ekspert ved noget af universiteterne. Derfor synes jeg, at det ærede medlem i sin kritik skød over målet. Nu skal jeg til gengæld være så elskværdig ikke på nogen måde at kommentere den optræden, højesteretssagfører Stig Rode har udvist i udvalget. Det kunne jeg gøre, og det kunne mere mig uhyre at gøre det, men jeg skal afstå derfra.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Poul Møller, som i sin argumentation opregnede pro et contra, at der var en ting, han ikke tog med, men burde have taget med, når han ville give en objektiv fremstilling af højesteretssagførerprøven, nemlig hele den historiske baggrund og begrundelsen for, at vi har højesteretssagførervæsenet, og det kan ikke nytte, at det ærede medlem vil bestride, at retsplejeloven af 1919 i virkeligheden borttog grundlaget for denne særordning. Det lader sig ikke benægte, og de, der gennemførte retsplejeloven af 1919, var i virkeligheden også klar over, at opretholdelsen af højesteretssagførerprøven var en overgangsordning og ikke kunne være andet.

Ligesom det ærede medlem hr. Helge Madsen faldt jeg over det ærede medlem hr. Poul Møllers udtalelse om, at det var vor opgave at beskytte folk imod dårlige sagførere. Nu skal jeg helt lade det principielle ligge, men jeg har lyst til at spørge: tror det ærede medlem virkelig, at den beskyttelse er effektiv gennem højesteretssagførerprøven? Jeg føler mig virkelig meget usikker.

Såvel det ærede medlem hr. Poul Møller som det ærede medlem frk. Helga Pedersen pegede, og ud fra deres synspunkter med absolut ret, på en erklæring, højesteret har afgivet, og hvori højesteret betegner afskaffelsen af højesteretssagførerprøven som uforvarsvarlig. Højesteret dokumenterer jo ikke denne udtalelses rigtighed, og over for denne almindeligt holdte erklæring om det fra et retsplejemæssigt hensyn uforvarsvarlige står den kendsgerning, at omtrent en tredjedel af sagerne i dag procederes ved højesteret